

KIRJOITTAJAT

Heli Ansio (FM, TM) on teatterintutkija ja teologi, joka työskentelee erityisasiantuntijana Työterveyslaitoksessa. Hän on tutkinut esimerkiksi taiteen hyvinvointivaikutuksia, taiteilijoiden hyvinvointia, seurakuntien taidetoimintaa, teattereiden parijohtajuutta ja luovien alojen yhteisöllisiä työtiloja.

Annette Arlander, TeT, on taiteilija, tutkija ja pedagogi, tällä hetkellä vieraileva tutkija Taideyliopiston Kuvataideakatemiassa. CV sekä tietoa teoksista ja julkaisuista: <https://annettearlander.com>

Annette Arlander, DA, is an artist, researcher and pedagogue. At present, she is visiting researcher at Academy of Fine Arts, University of the Arts Helsinki. For a CV with artworks and publications, see <https://annettearlander.com>

Meri Ekola (Oblivia) is an artist who works with light. She joined Oblivia in 2009 as a lighting designer.

Alice Ferl (Oblivia) is a Düsseldorf-based performer, director and sound designer. She has worked with Oblivia since 2017, their first production together being *Nature Theatre of Oblivia*.

Timo Fredriksson (Oblivia) is a musician and performer, working with Oblivia since 2000.

Taiteen tohtori, teatteritieteen dosentti **Laura Gröndahl** työskentelee yliopistonlehtorina Esittävien taiteiden tutkimuskeskuksessa TUTKEssa Taideyliopiston Teatterikorkeakoulussa. Hän on ensimmäiseltä ammatiltaan lavastaja, mutta siirtynyt teatterintutkimuksen ja opetustehtävien pariin toimittuaan lähes 20 vuotta teattereissa eri puolilla Suomea. Hän väitteli Taideteollisesta korkeakoulusta vuonna 2004 ja on sen jälkeen työskennellyt mm. näyttämölavastuksen professorina

Aalto-yliopistossa 2006-13, mediatieteen yliopistolehtorina Lapin yliopistossa syyslukukaudella 2013 sekä teatterin ja draaman tutkimuksen yliopistolehtorina Tampereen yliopistossa 2014. Lavastuksen lisäksi hän on tutkinut dokumentaarista teatteria sekä teatterin tekemisen käytäntöjä. Hän on julkaissut useita tieteellisiä artikkeleita ja oppimateriaaleja sekä toimittanut alan kirjoja ja joulalehtiä.

Doctor of Arts, Docent of Theatre Research **Laura Gröndahl** works as university lecturer at the Performing Arts Research Centre TUTKE in the Theatre Academy of the University of Arts, Helsinki. She is scenographer by her first profession but moved over to research and education after almost 20 years fulltime design practice in various Finnish theatres. She took her doctoral degree in 2004 at the University of Industrial Arts Helsinki, and has worked since that as professor of stage design at Aalto University 2006-13, as university lecturer in media studies at the University of Lapland in autumn 2013, and as university lecturer in theatre and drama studies at Tampere University, among other things. Besides scenography, her research areas include documentary theatre and practices of theatre making. She has published several scientific articles and learning materials, and edited books and journals.

Pukusuunnittelija, TaM, tohtorikoulutettava **Tua Helve** toimii laaja-alaisesti esittävien taiteiden pukusuunnittelun parissa suunnittelun, tutkien ja opettaen. Suunnittelutyötä niin käytännössä kuin tutkimusnäkökulmasta hän lähestyy vuorovaikutuksena. Tiiviin Obli-via-työnsä lisäksi hän on viime aikoina vierailut pukusuunnittelijana koreografi Liisa Pentin teoksissa. Väitöskirjaansa nykytanssin pukusuunnittelusta Suomessa 2000-luvulla Tua valmistele Aalto-yliopiston Taiteiden ja suunnittelun korkeakoulussa. Väitöskirjan ensimmäiset, pukusuunnitteluprosesseja käsittelevät osajulkaisut ovat ilmestyneet kansainvälisissä, vertaisarvioituissa lehdissä *Scene* (2016) ja *Nordic Journal of Dance* (2018). Tua on myös vieraileva luennoitsija (mm. Aalto-yliopisto, Helsingin yliopisto, Oslo National Academy of the Arts), jonka opetusosaaminen ulottuu tutkijataidoista muun muassa tanssipuvun länsimaiseen historiaan, tanssin pukusuunnittelun vaiheisiin Suomessa sekä pukusuunnittelun erityispiirteisiin 2000-luvun euroamerikkalaisissa nykytanssiteoksissa.

Stine Hertel (Oblivia) works on performances, special ‘defects’ and light designs. She started to work with Oblivia as a light technician in 2019.

Marja-Liisa Honkasalo on kulttuurintutkija. Hän on etnografisissa töissään perehtynyt sairauden ja kivun kokemukseen sekä haavoittuvuuteen ja ihmisten mahdollisuuksiin rakentaa yhteiskunnallisia siteitä toistensa kesken. Viime vuosina hän on keskittynyt sellaisiin kokemuksiin mielen rajoilla, joiden sanoittaminen tieteen kielellä on vaikeaa. Tieteellisten menetelmien ohella tarvitaan myös taiteen keinoja ja vuoropuhelua taiteen sekä tieteellisen tutkimuksen välillä, jotta kummankin itseymmärrys kehittyisi. Viime vuosina hän on etsinyt näihin kysymyksiin vastauksia yhdessä esitystaiteilijoiden kanssa.

TeT **Pauliina Hulkko** on dramaturgi-ohjaaja ja taiteellinen tutkija, joka on vuodesta 2014 lähtien työskennellyt teatterityön professorina Tampereen yliopistossa. Hän tekee materiaalista teatteria, jonka keskiössä on esiintyjän, musiikin ja äänen ruumiillisuus. Tutkimuksessaan Hulkko on käsitellyt esiintyjää, dramaturgiaa, kompositiota ja näyttämön etiikka koskevia kysymyksiä.

Hanna Järvinen, FT, dos., toimii Esittävien taiteiden tutkimuskeskuksen yliopistonlehtorina Taideyliopiston Teatterikorkeakoulussa. Tämä artikkeli on kirjoitettu osana Suomen Akatemian tutkimushanketta *Miten tehdä asioita esityksellä?*, 2016-2020, jossa Järvinen toimii vanhempänä tutkijana. Lisäksi hän on mukana Vetenskapsrådetin työpajassa Spectral Collaborations, vieraileva tutkija Centre for Interdisciplinary Research in Dance -keskuksessa De Montfort Universityssä Leicesterissä, ja tanssihistorian dosentti Turun yliopistossa. Kirjansa *Dancing Genius* (Palgrave Macmillan 2014) lisäksi hän on toimittanut useita teoksia, ja julkaissut mm. *Dance Research*, *Dance Research Journal*, *Ruukku* ja *The Senses & Society* -lehdissä.

Henriikka Kannisto (DI) on ihmisen toiminnan taustalla vaikuttavia tekijöitä tutkiva Työterveyslaitoksen tutkimusinsinööri, joka haluaa kiinnittää huomiota turvallisen ja sujuvan työn edellytysten luomiseen kaikissa töissä alasta ja työtehtävästä riippumatta.

Pipsa Keski-Hakuni on tohtorikoulutettava Aalto-yliopiston taiteiden ja suunnittelun tohtorihjelmassa, pääaineena lavastus- ja pukusuunnittelu. Hän on toiminut 30 vuotta teatterialan ammattilaisena, joista viimeiset 12 vuotta Suomen kansallisoopperan ja -baletin tarpeistosuunnittelijana. Hän valmistui filosofian maisteriksi vuonna 2013 Helsingin yliopistosta, semiotiikan maisterihjelmasta, pääaineena teatteritiede.

Hanna Korsberg on teatteritieteen professori Helsingin yliopistossa. Hänen tutkimuskohteitaan ovat teatteri- ja kulttuurihistoria, teatterin ja politiikan suhde ja historiografia. Hän on ollut aktiivinen jäsen International Federation for Theatre Research -järjestön historiografia-ryhmässä vuodesta 2001, hallituksessa 2007-2015 ja varapuheenjohtajana 2015-2019. Hän on ollut advisory boardin jäsen *Contemporary Theatre Review* ja *Nordic Theatre Studies* -lehdissä. Hän on myös Helsingin yliopiston Opettajien Akatemian jäsen.

Helsingin yliopiston professori emerita **Pirkko Kosken** erityisalueita ovat suomalainen teatteri ja sen historia, esitysanalyysi ja teatterintutkimuksen menetelmät. Hän on kirjoittanut ja toimittanut useita teatteria koskevia teoksia, julkaissut tutkimusartikkeleita koti- ja ulkomaisissa tutkimusjulkaisuissa ja ollut mukana toimittamassa suomalaisten näytelmien englanninkielisiä antologioita. Hänen viimeisin monografiansa on *Suomen Kansallisteatteri ristipaineissa* (2019).

Anu Koskinen on näyttelijä (TeM 1996), tutkija (TeT 2013) ja opettaja (pedagoginen pätevyys 2018). Hänen tutkimusintresseihinsä kuuluvat näyttelijäntaiteen psykofysiikka, representaatiot, tutkimuksellisuus näyttelijäntaiteessa, ekologian ja esityksen kysymykset sekä taide yhteisöissä, erityisesti vankiloissa. Koskinen toimii tällä hetkellä tutkijana ja opettajana useissa Taideyliopiston yksiköissä: Teatterikorkeakoulun näyttelijäntaiteen koulutusohjelmassa, taidepedagogisessa tutkimuskeskus Ceradassa ja Avoimella kampuksella.

FT **Aino Kukkonen** on tanssikriitikko, toimittaja ja vieraileva tutkija Taideyliopiston Historiafoorumissa. Hän on alun perin Suomen Kansallisoopperan Balettikoulun kasvatteja ja väitteli teatteritie-

teestä (2014) aiheenaan postmodernismi suomalaisessa tanssitaiteessa 1980-luvulla. Kukkonen on työskennellyt mm. tutkijana Tieteen Terminpankissa sekä Suomen Tanssi- ja Sirkustaiteilijoiden liiton 80-vuotisnäyttelyn kuraattorina. Julkaisuihin kuuluu mm. artikkeleita Suomen tanssihistoriasta, taiteilijoiden muistelmia sekä useiden historia-kirjojen kuvatoimitus. *Kansallisbaletti100* -hankkeessa Kukkonen tutkimuskohteena on balettimestari George Gén toinen kausi (1955-1962) ja hän kirjoittaa myös yhdessä Johanna Laakkosen kanssa Alexander Saxelinin kaudesta (1935-1954). Kukkonen on kirjan kuvatoimittaja.

FT, VTM, dosentti **Johanna Laakkonen** työskentelee teatteritieteen yliopistonlehtorina Helsingin yliopistossa. Hänen viimeaikainen tutkimuksensa on käsitellyt transnationaalisuutta modernissa tanssissa, tanssija-koreografi Valeria Kratinaa sekä tanssitaidetta Viipurissa.

Saara Moisio on filosofian maisteri ja tohtorikoulutettava teatteritieteessä Helsingin yliopistossa, jossa hän viimeistelee väitöskirjaa arvonmuodostuksen dynamiikasta nykytanssin katsojakokemuksissa. Väitöskirjatutkimuksen ohessa hän opettaa katsojakokemuksen tutkimisen teoriaa ja käytäntöä. Ennen kokoaikaista väitöskirjaprojektia hän on työskennellyt esittävän taiteen eri organisaatioissa ja kirjoittanut tanssista muun muassa verkkolehti *Liikekieli.comiin*.

Tero Nauha is a performance artist, the professor in Performance Art and Theory (LAPS) at the Theatre Academy of the University of the Arts Helsinki, and a postdoctoral fellow at the Academy of Finland funded postdoctoral research project *How To Do Things With Performance?*. He was a postdoctoral fellow at the Helsinki Collegium for Advanced Studies in 2017.

Pentti Paavolainen, FT, teatteritieteen dosentti, HY. Teatterin- ja taiteentutkimuksen professorina Paavolainen toimi Teatterikorkeakoulussa vuosina 1994-2007 käynnistäen siellä tohtorikoulutuksen. Tutkimus Jouko Turkan ohjauksista (1987); väitöskirja *Teatteri ja suuri muutto* (HY, 1992) käsitteli teatteriohjelmistojen sosiologiaa, tieteellinen elämäkertaa Kaarlo Bergbomista (2014-2018). Aleksis Kiven kriittisten editioiden toimituskunnan jäsen.

Pilvi Porkola on esitystaiteilija, tutkija, pedagogi ja kirjoittaja. Vuosina 2016-2020 hän toimi tutkijatohtorina Suomen Akatemian rahoittamassa projektissa *Miten tehdä asioita esityksellä?* Teatterikorkeakoulussa, Taideyliopistossa. Tällä hetkellä hän työskentelee erikoistutkijana (sr) Suomen Akatemian tukemassa hankkeessa *Politiininen mielikuviutus ja vaihtoehtoiset tulevaisuudet (2020-2024)* Turun yliopistossa.

Vuokko Puro (DI) on pitkäjänteisen työn ja jatkuvan parantamisen voimaan uskova Työterveyslaitoksen erityisasiantuntija, joka tutkii ja kehittää työturvallisuutta eri toimialoilla.

Teemu Päivinen (TeM) on esitys- ja teatteritaiteilija joka toimii laajalaisesti nykyesityksen ja teatteripedagogiikan kentillä. Teoksissaan Päivinen on käsitellyt ruumiin ja kielen välistä suhdetta, subjektin muodostumista ja hajoamista, sekä kumman kokemuksia. Hän työskentelee *Ruumis ja toinen - mahdottomuuksia taiteen ja tieteen välissä* -tutkimushankkeen lisäksi nykyesitykseen keskittyvässä taiteilijakollektiivi Höyhentämössä, sekä Esitystaiteen keskuksessa.

FK Raisa Rauhamaa on tanssitaiteeseen erikoistunut kulttuuritoimittaja. Hän on tuottanut ja toimittanut kulttuuriohjelmia Yleisradiossa vuosina 1990-2012. Hän opetti 1990-luvulla Avoimessa yliopistossa ja Teatterikorkeakoulun Tanssitaiteen laitoksella tanssin teoriaa ja historiaa. Rauhamaa on kirjoittanut kritiikkejä ja artikkeleita mm. *Helsingin Sanomiin*, *Finnish Dance in Focus* -lehtiin, *Dance Internationaliin* ja on vakituinen *Teatteri&Tanssi+Sirkus* -lehden avustaja. Yhä jatkuva tanssiharrastus alkoi 4-vuotiaana.

FM Heta Reitala on teatterintutkija ja yliopisto-opettaja, joka on keskittynyt teatterin, dramaturgian ja scenografian historian kysymyksiin. Hän on toiminut teatteritieteen assistenttina Helsingin yliopistossa 1990-2001 ja opettanut jatkuvasti myös muissa yliopistoissa. Hän on julkaissut ja toimittanut useita artikkeleita ja teoksia alaltaan. Erityinen kiinnostuksen kohde on taiteen ja yhteiskunnan välinen suhde. Reitalan tutkimuksissa ovat painottuneet nationalismin ilmentymät eri aikoina, samoin kuin kansallisen ja kansainvälisen

rajanveto taiteessa. Skenografian alalta hän on toimittanut ja osaltaan kirjoittanut muun muassa teoksen suomalaisen skenografian historiasta 1900-luvun alusta nykypäivään (*Harha on totta* 2005).

Mikko-Olavi Seppälä on teatteritieteen dosentti Helsingin yliopistossa ja Teatterintutkimuksen seuran puheenjohtaja. Hän väitteli vuonna 2007 suomalaisten työväenteattereiden historiasta ja on tutkinut muun muassa populaariteatterin ja poliittisen teatterin historiaa. Hän on kirjoittanut useita teoksia ja artikkeleita, muun muassa yleisesitykset Suomen teatterihistoriasta (*Suomen teatteri ja draama* 2010, yhdessä Katri Tanskasen kanssa) sekä työväen- ja harrastajateattereiden historiasta (*Parempi ihminen, parempi maailma* 2020). Seppälän viimeisin teos *Suomen kultakausi* (2020, yhdessä Elina Seppälän kanssa) käsittelee eri taiteenlajien vuorovaikutusta ja nousua realismin ja symbolismin kukoistusaikana 1870-luvulta 1910-luvulle.

Marja Silde, FT on teatterintutkija ja teatterintekijä Teatteri Venuksessa. Lisäksi hän on toiminut kriitikkona sekä tuntiopettajana yliopistoissa ja ammattikorkeakoulussa. Hänen tutkimusintressinään on näyttelijäntyyön tarkasteleminen osana ruumiillista kulttuuria. Tällä hetkellä hän tutkii Suomen Kulttuurirahaston apurahalla populaarien esitysmuotojen jälkiä nykynäyttelijäntyyössä.

Kenneth Siren (TeM) on tohtorikoulutettava Teatterikorkeakoulussa. Sirenin esitykset ovat monesti ryhmälähtöisiä, ja niille on ollut tyypillistä runotekstin ja liikkeen vuorottelu sekä katsojien osallistuminen esityksen kulkuun. Hän on toiminut teatterin perusopetuksen opettajana ja soveltanut teatteria erityisopetuksen ja valmistavan opetuksen tarpeisiin. Siren on luennoinut laajalti sukupuolen moninaisuudesta ja käsittelee aihetta usein töissään.

Kenneth Siren (MTheatre) is a doctoral candidate at the Theatre Academy of Uniarts Helsinki. Their performances are often created through devising processes with the dramaturgy alternating between poetry text, movement, and audience participation. Siren is a qualified theatre teacher. They have lectured extensively on the topic of gender diversity - a theme that often features in their artistic works.

Hanna Suutela on toiminut Tampereen yliopiston Teatterin ja draaman tutkimuksen professorina vuodesta 2005. Tällä hetkellä hän toimii 50% yliopistotehtävässään ja 50% Tampereen työväen teatterin toisena dramaturgina. Viime vuosina hänen kiinnostuksensa sekä tutkijana että käsikirjoittajana on kohdistunut musiikkiteatteriin ja nuorisoteatteriin.

Anna-Maija Terävä (Oblivia) on helsinkiläinen freelance-tanssitaiteilija. Hän on työskennellyt Obliviassa vuodesta 2014 ja toteuttanut ryhmän kanssa yhteensä yhdeksän näyttämöteosta.

Anna Thuring on tutkija ja opettaja, jonka erityisaloina ovat aasialaisen esittävän taiteen perinteiset ja modernit muodot sekä kulttuurien väliset vaikutusvirrat.

Annika Tudeer (Oblivia) is Oblivia's founder, artistic director, and performer. Annika graduated with MA in literature from Helsinki University after working as a dancer and choreographer in the 1990s, as well as a dance and performance critic. Annika co-founded Performance Center, ESKUS in Helsinki in 2008. In 2013 she initiated the production house Mad House Helsinki.

FM **Topi Vainikainen** valmistee Helsingin yliopistossa Koneen Säätiön apurahan turvin väitöskirjaa taistolaisuuden muistamisesta KOM-teatterissa. Ennen jatko-opintojaan Vainikainen on toiminut muun muassa sihteerinä Suomen Teatterijärjestöjen Keskusliitossa ja projektiasistenttina Teatterimuseossa.

Joanna Weckman (TaT) on tutkija, näyttelykuraattori ja pukusuunnittelija, joka on julkaissut näyttämö- ja elokuvapukujen, pukusuunnittelun, pukusuunnittelijoiden, pukujen toteuttajien ja roolihahmojen ulkomuodon historiasta vuodesta 2001 lähtien, luennoinnut aiheesta mm. Aalto-yliopistossa ja Helsingin yliopistossa sekä kuratoinut useita näyttämö- ja elokuvapukujen historiaa käsitteleviä näyttelyitä mm. Teatterimuseolle.

Susanna Visuri (TtM) on itsensätyöllistäjien ja alle 10 henkilöä työllistävien yritysten työturvallisuutta, työhyvinvointia ja johtamista tutkiva ja kehittävä vanhempi asiantuntija Työterveyslaitoksella.

Yiran Zhao (Oblivia) is a composer, performer, and sound artist, based in Germany. She studied composition in China and Europe, and now lives and works in Germany. She teaches at the Anton Bruckner Privatuniversität Linz. She is the co-founder of the music performance group OTHER EYE.